

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Милена Шушулова-Павлова
департамент „Музика“, Нов български университет
професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство
върху приносите на предложената монография и художествено-творческа дейност на
д-р ЛИЛИЯ ГЕОРГИЕВА КОСТОВА

главен асистент в НМА „Проф. П. Владигеров“,
за участие в конкурс, обявен в държавен вестник (бр. 108/29.12.2018) по чл.3, ал.1 от ЗРАСРБ
за заемане на академичната длъжност „доцент“ по камерна музика, специалност „пиано“ към
катедра „Камерна музика и съпровод“ на ИФ на НМА (по смисъла на чл.57, ал. 1, от
Правилника на НМА) в професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство.

Биографични данни

Лилия Костова е завършила НМУ „Любомир Пипков“ – София с Национална диплома за отличие и златен медал. През 2006 завършва с отличие и следването си в НМА „Проф. Панчо Владигеров“ с магистърска степен в класа по пиано на проф. Йовчо Крушев. Получила е следните награди и отличия: Специална награда за най-добро изпълнение на българско произведение на конкурса „Млади музикални дарования“ (1996); Втора награда и Специална награда за най-ярко изпълнение на Международния конкурс „Албер Русел“ в София (1998); Гранд При на международния конкурс „Евангелия Джари“ в Кипър (1999); Грамота от кмета на град София за отлично представяне в национални и международни форуми (1999); Първа награда за клавирно дуо с Георги Черкин на Международния конкурс „Музиката и земята“ (2001); Първа награда на „IV преглед на клавирни дуа“ организиран от Фондация „Млади музикални дарования“, както и Специална награда за най-добро изпълнение на българско произведение – отново с Георги Черкин (2001); Стипендия „Ямаха“ за соло пиано (2002); Първа награда на Международния академичен конкурс за клавирни дуа „Ямаха“ в дуо с Георги Черкин (2003), Първа награда на Академичния конкурс за клавирни дуа „Зайлер“ отново в дуо с Георги Черкин (2004). Има записи в БНР, БНТ, bTV, СКАТ. Реализира самостоятелни концерти в „Салона на изкуствата“ (НДК), на международни клавирни фестивали в Китцинген (Германия), Баден и Виена (Австрия) и Братислава (Словакия). Лилия Костова има специално отношение към българската композиторска школа и осъществява премиерни изпълнения на редица български произведения при участията си в прегледите „Нова българска музика“. Изнася концерти със симфоничния оркестър на БНР под диригентството на Милен Начев и Григор Паликаров, както и с Академичния симфоничен оркестър под диригентството на Оливър Гилмур, Деян Павлов, Ангел Станков и Георги Патриков. Свири в клавирно дуо с проф. д-р Ростислав Йовчев, проф. д-р Евгения Симеонова, проф. Йовчо Крушев, проф. Томислав Байнов, Георги Черкин, Александър Райчев – син, както и в различни камерни ансамбли. Участва в майсторските класове на професорите: Рунце, Муние, Наседкин, Гонзалес, Фернандес, Маркаров, Надор, Томока и Мамору Каишиге и др. Завършила е специализация на Международната лятна академия „Прага-Виена-Будапеща“ и „Русалка“. От 02.06.2010 е носител на образователната и научна степен „доктор“, след успешна защита на дисертация на тема: „Интерпретационни подходи и анализи за разрешаване на проблема „традиция-новаторство“ в избрани творби за клавирно дуо от съвременни български автори“.

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания

Гл. ас. д-р Лилия Георгиева Костова е представила следните научни и художествено-творчески активности:

1. Група от показатели "А" – минимални изисквани точки: 50

Докторската дисертация на тема: „Интерпретационни подходи и анализи за разрешаване на проблема „традиция-новаторство“ в избрани творби за клавирно дуо от съвременни български композитори“ (защитена пред ВАК в 2010, в обем от 241 стр.)

Общо точки по група "А" – 50т.

2. Група от показатели "В" – минимални изисквани точки: 100

Показател № 3. Хабилизационен труд – публикувана монография в съответната научна област – 100 т.

- Костова, Лилия. *Творби за клавирно дуо от композиторите Александър Йосифов, Георги Костов и Виктор Чучков*. ISBN: 978-954-8846-46-2 /Издателство “ВЕДА СЛОВЕНА – ЖГ”, София 2019.

Монографията на д-р Лилия Костова е изследване върху творчеството на три утвърдени имена в българската музикална общественост – Александър Йосифов, Георги Костов (баща на авторката) и Виктор Чучков. Като принос на хабилитационния труд може да се отбележи следното: 1) Прави се обстоен анализ на творбите: „Рондо – виртуозо бис” от Ал. Йосифов, „Петрунините метаморфози” от Г. Костов, и „Копнеж по Бетовен” от В. Чучков. Авторката работи в пряка връзка с авторите чрез творчески срещи с тях при научната си разработка. 2) Изследва жанра „клавирно дуо” в творчеството на българските композитори като са предложени начини за успешно преодоляване на различни интерпретационни проблеми, възникващи при изпълнителския процес. 3) Използван е автентичен материал: нотни ръкописи, както и непубликуван досега снимков материал. 4) Ефективността на изводите е подкрепена от практическия професионален опит на авторката, като инструменталист в *клавирно дуо* и преподавател по камерна музика. 5) Реализирани са премиери на „Петрунините метаморфози” и „Закачка”, както и студийен запис в БНР на варианта на „Петрунините метаморфози” за пиано и симфоничен оркестър (юли 2017 с диригент Григор Паликаров). 6) „Рондо – виртуозо бис“ е изпълнено на Международен академичен конкурс “Yamaha” (2003) и допринася за спечеленото Първо място на клавирно дуо Лилия Костова – Георги Черкин, които получават блестящи отзиви от проф. Сачико Кодама за ансамбъла и произведението. 7) Авторката е асистент на проф. Виктор Чучков, с достъп до лични материали и записи на негови творби. „Копнеж по Бетовен” е изпълнявано произведение и със студенти от класа им. 8) Авторката е дъщеря на Георги Костов, което в случая не може да се тълкува като конфликт на интереси, а напротив – това е продължение на музикалната традиция в семейството и възможност за възходяща линия на научни изследвания върху българско композиторско творчество от първа ръка. Имайки предвид и близките приятелски връзки между Георги Костов и Александър Йосифов, то същото важи и за неговото творчество – личните материали и архив са на разположение на авторката. 10) Авторката участва в различни *клавирни дуа* с пианистите: Томислав Байнов, Ростислав Йовчев, Йовчо Крушев, Александър Райчев – син, Евгения Симеонова и Георги Черкин.

Показатели № 5. Водеща (самостоятелна) творческа изява в областта на изкуствата – представени 3 изяви, приемам 2 от тях.

- **КОНЦЕРТ НА КЛАВИРНО ТРИО** – Кеворк Есмерян (цигулка), Магдалена Петровиц (виолончело) и Лилия Костова (пиано). (16.05.2018 ОКИ „Красно село” в зала 1). Програма: Лудвиг ван Бетовен – Клавирно трио с moll, Op.1 №3; **Георгий Свиридов – Клавирно трио – първо изпълнение в България**

Приноси: Премиерното изпълнение на клавирното трио на Георгий Свиридов пред българска публика. Концертът открива **нов фестивал** за приобщаване на нова аудитория към камерната музика. Фестивалът разширява параметрите на музикалния и културен живот в столицата – в три поредни вечери представя разнообразни програми, с участие на студенти от класа по камерна музика на гл. ас. д-р Лилия Костова.

- **КОНЦЕРТ “ЗДЕСЪ ХОРОШО”** на Мария Жекова (мецосопран), Петра Атанасова (флейта), на рояла – Лилия Костова (18.07.2017, в рамките на XIII^{тм} фестивал на изкуствата „Борис Христов“ в музей „Борис Христов“) Представена е разнообразна програма с превес на руски композитори.

Приноси: Авторство при транскрипцията и транспонирането на „Здесь хорошо“, с оригинално съчетание на вокално-инструментална формация – мезосопран, пиано и флейта, както и модуляция, чиято поява е осмислена логически от тематичния оригинален материал. Атрактивно е в концерта и премиерното изпълнение на транскрипцията на „Вокализа” написана в оригинал за сопран и оркестър.

Общо точки по група "B" – 170 т.

3. Група от показатели "Г" – минимални изисквани точки: 120

Д-р Лилия Костова представя доказателствени материали за следните активности в този раздел: **Показател № 7. Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен “доктор”** – 75 т.

- Костова, Лилия. *Традиция и новаторство в избрани творби за клавирно дуо от съвременни български композитори*. ISBN 978-619-206-120-3/ Издателство “Фараго”, София, 2019.

Показатели № 13. Водеща (или самостоятелна) творческа изява в областта на изкуствата, която не е основен хабилитационен труд – 70 т.

- **ТЪРЖЕСТВЕН КОНЦЕРТ** (25.03. 2016 в зала НМА) – Концертино за пиано и оркестър от Георги Костов (световна премиера). Произведението, което е посветено на солистката Лилия Костова е представено на юбилейния концерт на автора, в съпровод на Академичния симфоничен оркестър под диригентството на доц. д-р Деян Павлов. (35 т.)

Приноси: Световната премиера на Концертино за пиано и оркестър от Георги Костов и рецензия за събитието от проф. Боянка Арнаудова.

- **АВТОРСКИ КОНЦЕРТ** на проф. Георги Костов по случай 50 години творческа дейност в зала “Филип Кутев” на СБК. (12.05.2014) В програмата Лилия Костова участва с изпълнение на: Рондо за тромбон и пиано; „Контрастни настроения” – световна премиера (с Атанас Карафезлиев); „Натрапчиво движение”; цикъл „Пет народни песни за моми хубавици” – Вокализа, „Йовано, Йованке”, „Брала мома къпини”, „Катерино моме”, „Петруна” (с Мария Жекова). (35 т.)

Показатели № 14. Поддържаща творческа изява или участие в колективен продукт в областта на изкуствата

- **КОНЦЕРТ НА ПРЕПОДАВАТЕЛИ И СТУДЕНТИ** от катедра „Камерна музика и съпровод“ на НМА „Проф. Панчо Владигеров“ в Дом на културата „Красно село“ (30.11.2018, зала 1, 18 ч. Участие в сонатно дуо с докторанта Стоимен Пеев). (10 т.)
- **КОНЦЕРТ** (21.11.2017, в зала НМА „Проф. П. Владигеров”) организиран от проф. Жени Захариева под надслов „Три поколения възпитаници”. Концертът е излъчен по телевизия СКАТ премиерно на 09.04.2018. В програмата Лилия Костова участва с изпълнение на: Франсис Пуленк – Соната за флейта и пиано. (с Дамян Апостолов) и Райчев-Крушев – Три фрагмента из балета „Хайдушка песен“. (с проф. Йовчо Крушев). *Приноси:* Автентичният запис, останал в интернет пространството в клавирно дуо с проф. Йовчо Крушев – автор на транскрипцията с показателната интерпретация при изпълнение на 3^{те} фрагмента от „Хайдушка песен”. (10 т.)
- **КАМЕРЕН КОНЦЕРТ НОВА БЪЛГАРСКА МУЗИКА** (19.10.2015, зала „Филип Кутев”, СБК). Премиера на произведението за две пиана „Петрунините метаморфози” от Георги Костов в изпълнение на Лилия Костова и Евгения Симеонова. (10 т.)

Приноси: Реализирана световната премиера

- **КАМЕРЕН КОНЦЕРТ НОВА БЪЛГАРСКА МУЗИКА** (01.10.2014, зала СБК). Лилия Костова участва с изпълнение на: „Контрастни настроения” за тромбон и пиано (с Атанас Карафезлиев). (10 т.)
- **КАМЕРЕН КОНЦЕРТ** (13 март 2012, зала “Филип Кутев” на СБК). Премиера на Вокален цикъл „Целунах миг” от Георги Костов в изпълнение на джаз певицата Весела Нейнски, на ролята Лилия Костова. (10 т.)

Общо точки по група "Г" – 195 т.

4. Група от показатели "Д" – минимални изисквани точки: 40

Показатели № 19. Рецензии за реализирани авторски продукти или творчески изяви в специализирани издания в областта на изкуствата

Представени са рецензии за творчески изяви и записи в специализирани издания в областта на изкуствата.

- *Рецензия* на Арнаудова, Боянка. Проф. Георги Костов на 75 години. В: Музикални хоризонти, 2016, брой 4. ISSN 1310-0076.

За ТЪРЖЕСТВЕН КОНЦЕРТ (25.03. 2016 в зала НМА) – Концертино за пиано и оркестър от Георги Костов (световна премиера). Произведението, което е посветено на солистката Лилия Костова е представено на юбилейния концерт на автора, в съпровод на Академичния симфоничен оркестър под диригентството на доц. д-р Деян Павлов. (10 т.)

- *Рецензия* от доц. д-р Огнян Константинов. Фестивалът за камерна музика в дома на културата „Красно село“. –В: Алманах на НМА, 2018. ISSN 2367-8011

За ОТКРИВАНЕТО НА I^{ви} КАМЕРЕН ФЕСТИВАЛ в Дом на културата “Красно село” с

концерта състоял се на 16 май 2018г. на ансамбъл “Есмерян – Петрович – Костова”. (10 т.)

<https://almanac.nma.bg/фестивалът-за-камерна-музика/>

- *Рецензия* от проф. д-р Георгита Бояджиева. Камерна музика събира преподаватели и студенти на една сцена. –В: ГАЛЕРИЯ НА ДУМИТЕ, 2019. ISSN 2534-8973

За КОНЦЕРТ НА ПРЕПОДАВАТЕЛИ И СТУДЕНТИ от катедра „Камерна музика и съпровод“ на НМА „Проф. Панчо Владигеров“ в Дом на културата „Красно село“ (30.11.2018, зала 1, 18ч. Участие в сонатно дуо с докторанта Стоимен Пеев). (10 т.)

<http://galerianadumite.bg/wp-content/uploads/2018/06/KAMERNA-MUZIKA-SBIRA-PREPODAVAT-1.pdf>

- *Рецензия* от проф. д-р Атанас Карафезлиев. Истински празник за изкуството на камерната музика. –В: Алманах на НМА (16.12.2018г.). ISSN 2367-8011

<https://almanac.nma.bg/истински-празник-за-изкуството/>

За КОНЦЕРТ НА ПРЕПОДАВАТЕЛИ И СТУДЕНТИ от катедра „Камерна музика и съпровод“ на НМА „Проф. Панчо Владигеров“ в Дом на културата „Красно село“ (30.11.2018, зала 1, 18ч. Участие в сонатно дуо с докторанта Стоимен Пеев). (10 т.)

- *Рецензия* на Явор Конов за записите с проф. д-р Атанас Карафезлиев в БНР към сектор „Камерна музика“ на произведения за тромбон и пиано от Александър Йосифов „Ноктюрно“, Георги Костов „Контрастни настроения“, Милко Коларов „Есенна елегия“, Васил Бележков „Безмълвие“. (10 т.)

[https://almanac.nma.bg/за-новите-записи-на-атанас-карафезлиев-за-фонда-на-](https://almanac.nma.bg/за-новите-записи-на-атанас-карафезлиев-за-фонда-на-бнр/?fbclid=IwAR2EWuGGCBZT4ouOT4jyFtQdfF8ahYcUx_ahhvz_DqY5yxQ0QtqfFe6m-aw)

[бнр/?fbclid=IwAR2EWuGGCBZT4ouOT4jyFtQdfF8ahYcUx_ahhvz_DqY5yxQ0QtqfFe6m-aw](https://almanac.nma.bg/за-новите-записи-на-атанас-карафезлиев-за-фонда-на-бнр/?fbclid=IwAR2EWuGGCBZT4ouOT4jyFtQdfF8ahYcUx_ahhvz_DqY5yxQ0QtqfFe6m-aw)

Общо точки по група "Д" – 50 т.

5. Група от показатели "Е" – минимални изисквани точки: 50

Показатели № 22. Участие в национален научен, образователен, художественотворчески проект

- Участие в проекта на Софийска филхармония в Деня на отворените врати в музикалната инициатива „АЗ ОБИЧАМ БЪЛГАРИЯ“ с изпълнение на сцената на камерна зала „България“, както и на студенти от класа по камерна музика – 03.03.2017. (15 т.)
- Участие в проект към Министерство на културата под патронажа на ректора на НМА “Проф. Панчо Владигеров” и кмета на Община Своге – инж. Георги Цветков. 17 май 2016 – V Международен конкурс за камерна музика и симпозиум с доклад на Лилия Костова “Изпълнителското майсторство в инструменталните произведения в камерното творчество на Георги Костов” – по случай годишнината на композитора. (15 т.)
- Участие в проект за конкурс със симпозиум и концерт в рамките на IV^{ти} международен конкурс за камерна музика под патронажа на ректора на НМА „Проф. Панчо Владигеров“ и кмета на Община Своге – инж. Георги Цветков. Изпълнители в концерта в НМА: проф. д-р Ростислав Йовчев, проф. д-р Атанас Карафезлиев, гл. ас. д-р Лилия Костова, Константин Пшеничников (Русия). 19-20 май 2015. (15 т.)
- Участие в проект за издаване на „Три пиеси за тромбон и пиано“ от Георги Костов, с ръководител проф. д-р Атанас Карафезлиев. Лилия Костова е автор на анотацията и редакцията на клавира. ISMN: 979-0-707671-13-9, 2017. Първо издание. НМА „Проф. Панчо Владигеров“. (15 т.)

Показател № 30. Награди от конкурси за творчество и изпълнение, дадени от национални професионални форуми и организации.

- Диплом от IVти международен конкурс за камерна музика състоял се на 20 май 2015 в Своге, връчен за педагогически постижения. (10 т.)

Общо точки по група "Е" – 70 т.

Група "А"	Минимални изисквани точки – 50 т.	Представени точки – 50 т.
Група "В"	Минимални изисквани точки – 100 т.	Представени точки – 170 т.
Група "Г"	Минимални изисквани точки – 120 т.	Представени точки – 195 т.
Група "Д"	Минимални изисквани точки – 40 т.	Представени точки – 50 т.
Група "Е"	Минимални изисквани точки – 50 т.	Представени точки – 70 т.

Кандидатът изцяло покрива необходимия минимум от национални изисквания в област Изкуства. Представените музикални активности като изпълнител са със стойност и доказан принос, което личи от представените доказателства.

II. Изследователска (творческа) дейност и резултати

Лилия Костова е активен млад артист, който определено има отношение към новата българска музика и редовно представя висококачествени образци, които да останат в съкровищницата на България.

Звукозаписна дейност

От записите направени през последните години отличавам като най-стойностни направените в БНР и БНТ.

- Солист на Симфоничния оркестър на БНР под диригентството на Григор Паликаров с програма „Метаморфози“ за пиано и оркестър от Георги Костов.
- 25 юни 2018 – Записи с проф. д-р Атанас Карафезлиев в БНР към сектор „Камерна музика“ на произведения за тромбон и пиано от Александър Йосифов „Ноктюрно“, Георги Костов „Контрастни настроения“, Милко Коларов „Есенна елегия“, Васил Бележков „Безмълвие“.

Научна дейност/Научна публикация:

Независимо от амплото на Лилия Костова към изпълнителското изкуство и камерното музициране, тя има отношение и към писаното слово. Публикува две монографии – едната като хабилитационен труд за доцент и едната е резултат от работата ѝ върху докторската теза. И двете работи са свързани с българското композиторско творчество. Освен участия в симпозиуми, отличавам следните научни публикации за последните 2 години:

- Костова, Лилия. *Музикално-структурен анализ на „Петрунините метаморфози“ за две пиана от Георги Костов. Аспекти на интерпретационните трудности в творбата и препоръчителни начини за преодоляването им.* – В: Алманах, Година 9. София: Хайни, 2017. ISSN 1313-9886, с. 376-388
- Костова, Лилия. *Интерпретационни аспекти и художествен анализ на произведението за четири ръце „Рондо-виртуозо бис“ от Александър Йосифов.* – В: Музикални хоризонти, София: ISSN 1310-0076 брой 1/2019.

Представената дейност е висококачествена и повече от приносна. Тя е напълно достатъчна, за да защити академичната длъжност доцент в НМА. Д-р Лилия Костова е изпълнител дал своя принос за утвърждаването на новите произведения от български композитори. Последователно представя пред аудиторията – изпълнителски и публицистично ползата и качеството на българската композиторска школа.

III. Учебна и преподавателска дейност

Над 10 години д-р Лилия Костова е преподавател по камерна музика и има своите успехи със студенти и докторанти в това поприще. Тя подкрепя младите изпълнители и често свири заедно с тях на една сцена като партньори. Има активности, с които дава изцяло възможност за изява на млади таланти от НМА в областта на камерната музика.

IV. Административна и обществена дейност

Д-р Лилия Костова е активен преподавател. Журира в конкурси и работи по проекти.

Участия в жури в конкурси за камерна музика

10-11.04.2018. – участие в жури на VIII Академичен камерен конкурс „Камерната музика на XIX век“ (годишен отчет на НМА за работата по проекти за научна и художествено-творческа дейност, финансирани целево от МОН – 2018).

25.04.2017 – участие в жури на VII Академичен камерен конкурс (годишен отчет на НМА за работата по проекти за научна и художествено-творческа дейност, финансирани целево от МОН – 2017).

19-21.04.2016 – участие в жури на VI Академичен камерен конкурс посветен на Волфганг Амадеус Моцарт (годишен отчет на НМА за работата по проекти за научна и художествено-творческа дейност, финансирани целево от МОН – 2016).

27-28.04.2015 – участие в жури на V Академичен камерен конкурс „Класика и съвременност“ (годишен отчет на НМА за работата по проекти за научна и художествено-

творческа дейност, финансирани целево от МОН – 2015).

V. Лични впечатления от кандидата (ако има такива)

Нямам лични впечатления от д-р Лилия Костова. Имам само такива по отношение на нейната изпълнителска дейност – като артист от сцената. Работата ѝ в клавирната интерпретация говори за сериозен човек, отговорен, отзивчив, изпълнителен, дисциплиниран. НМА само би спечелила от нея на едно по-високо ниво като доцент.

VI. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

Нямам.

Становището може да завърши със следната оценка:

Въз основа на всичко посочено по-горе, както и на направените изводи върху предложените научна, творческа и преподавателска дейност на гл. ас. д-р Лилия Георгиева Костова, имайки предвид активността ѝ, приносния характер на предложените монография и творчески изяви, давам своята положителна оценка и предлагам на уважаемите членове на Научното жури по конкурса за „доцент” да изберат гл. ас. д-р Лилия Георгиева Костова за академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство, по камерна музика, специалност „пиано” към катедра „Камерна музика и съпровод”, ИФ на НМА „Проф. Панчо Владигеров”, според изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България.

Дата 31.03.2019.

Подпис:

Проф. д-р Милена Шушулова-Павлова